

KYSELYLOMAKE: FSD3471 SAIRAANHOITAJAOPISKELIJOIDEN LÄÄKEHOIDON OSAAMINEN SUOMESSA JA BALTIASSA 2018-2019

QUESTIONNAIRE: FSD3471 MEDICATION MANAGEMENT SKILLS OF NURSING STUDENTS IN FINLAND AND THE BALTIC COUNTRIES 2018-2019

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

**eMED-PASS - a cultural adaptation of learning tool
for ensuring the development of medication competence of graduate nurses**

**TEST FARMAKOLOOGIA JA RAVIMITE MANUSTAMISE
PÄDEVUSE HINDAMISEKS**

A. Taustaandmed

1. Teie vanus

eluaastat

2. Teie sugu

mees

naine

3. Riik, kus elate

Eesti

Soome

Läti

Leedu

4. Õppeaasta kõrgkoolis

- esimene aasta
- teine aasta
- kolmas aasta
- neljas aasta

5. Mitu õppepraktikat on Teil läbitud?

õppepraktikat

6. Teie töökogemus tervishoiuasutuses enne Tartu Tervishoiu Kõrgkooli astumist.

- hooldajana (aasta/kuu)
- abiõena (aasta/kuu)
- ei oma eelnevat töökogemust

7. Töötan hetkel tervishoiuasutuses

- hooldajana
- abiõena
- ei tööta tervishoiuasutuses

8. Milline on teie farmakoloogia aine hinne Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis?

- suurepärane
- väga hea
- hea
- rahuldav
- kasin
- ei ole eksamit sooritanud

9. Kas te saite farmakoloogia eksamil ravimite arvutamise osa arvestatud?

Jah

Ei

10. Järgnevas osas soovime Teie arvamust farmakoloogia ja ravimite manustamisega seotud õpingute kohta. Palun andke vastused skaalal 1 kuni 5 (ei nõustu üldse – nõustun täielikult)

Ravimite alase õppena mõeldakse kõrgkoolis läbitud üldfarmakoloogia ja farmakoloogia ainet, sealhulgas ravimite manustamise praktikume. Lisaks on mõeldud ka teisi õppeaineid, kus ravimite teemat õpiti (näiteks kirurgilise haige õendus, sisehaige õendus, komplitseeritud haigusjuhud, intensiivõendus jne)

	1 Ei nõustu üldse	2 Pigem ei nõustu	3 Ei nõustu ega ole ka nõus	4 Pigem nõustun	5 Nõustun täielikult
10.1 Olen rahul kõrgkooli ravimite alase õpingute mahuga	☐	☐	☐	☐	☐
10.2 Olen motiveeritud ravimite alaseid teemasid õppima	☐	☐	☐	☐	☐
10.3 Olen kõrgkoolis osalenud aktiivselt ravimite alast õpet sisaldavates loengutes, seminarides, praktikumides.	☐	☐	☐	☐	☐
10.4 Olen kliinilise praktika jooksul aktiivselt õppinud kõike ravimitega seonduvat	☐	☐	☐	☐	☐
10.5 Olen aktiivselt arendanud oma ravimite alast pädevust	☐	☐	☐	☐	☐
10.6 Olen ravimpassi aktiivne kasutaja	☐	☐	☐	☐	☐
10.7 Olen kliinilise praktika jooksul aktiivselt saanud teha ravimiartutusi	☐	☐	☐	☐	☐
10.8 Usaldan oma ravimi arvutamise oskusi	☐	☐	☐	☐	☐
10.9 Usaldan oma ravimite manustamise oskusi	☐	☐	☐	☐	☐
10.10 Usaldan oma otsuseid, mis puudutavad ravimite manustamist ja käitlemist.	☐	☐	☐	☐	☐
10.11 Olen veendunud, et saan ravimite manustamise ja käitlemisega hakkama.	☐	☐	☐	☐	☐
10.12 Olen kindel, et saan õdede esindamisega multiprofessionaalses	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Ei nõustu üldse	2 Pigem ei nõustu	3 Ei nõustu ega ole ka nõus	4 Pigem nõustun	5 Nõustun täielikult
meeskonnas hakkama, vastutades patsientidele ravimite manustamise eest.					

B. Ravimite käitlemise ja manustamise õppimine kliinilisel õppepraktikal

11. Järgnevas osas palume Teie arvamust ravimitega seotud teadmiste õppimise kohta kliinilise õppepraktika ajal. Palun vastake lähtudes oma õenduslaselise hariduse omandamise kogemusest.

	1 Ei nõustu üldse	2 Pigem ei nõustu	3 Ei nõustu ega ole ka nõus	4 Pigem nõustun	5 Nõustun täielikult
11.1 Mulle tutvustati kliinilise praktika alguses ravimite käitlemise ja manustamisega seotud kohustusi ja tööülesandeid.	☐	☐	☐	☐	☐
11.2 Mul on kliinilise praktika jooksul olnud piisavalt võimalusi harjutada ravimite käitlemist ja manustamist.	☐	☐	☐	☐	☐
11.3 Olen saanud kliinilise praktika jooksul rakendada oma ravimite alaseid teadmisi.	☐	☐	☐	☐	☐
11.4 Minult on oodatud suuremat ravimite alast pädevust kui mu olemasolev pädevus on.	☐	☐	☐	☐	☐
11.5 Olen täitnud liiga palju ravimitega seotud tööülesandeid piisava juhendamiseta.	☐	☐	☐	☐	☐
11.6 Olen ravimitega seotud tööülesannete täitmisel saanud juhendamisega rahul.	☐	☐	☐	☐	☐
11.7 Kliinilise praktikabaasi juhendajatel on olnud tähtis roll minu ravimite alaste teadmiste omandamisel.	☐	☐	☐	☐	☐
11.8 Hea suhe juhendajaga on tõhustanud minu ravimite alast õpet kliinilisel praktikal.	☐	☐	☐	☐	☐

	1 Ei nõustu üldse	2 Pigem ei nõustu	3 Ei nõustu ega ole ka nõus	4 Pigem nõustun	5 Nõustun täielikult
11.9 Kliinilise praktika juhendajad on suhtunud positiivselt minu ravimite alasesse juhendamisse.	☐	☐	☐	☐	☐
11.10 Olen kliinilise praktika juhendajatelt saanud tagasisidet ravimipädevuse alase arengu kohta.	☐	☐	☐	☐	☐
11.11 Koolipoolsed praktika juhendajad on mind toetanud ravimite alaste isiklike õpieesmärkide püstitamisel.	☐	☐	☐	☐	☐
11.12 Koolipoolsed praktika juhendajad on toetanud mind ravimite alase teooria ning praktika ühendamisel.	☐	☐	☐	☐	☐
11.13 Kõrgkoolis õpitud ravimitega seotud teooriaõpe ja kliinilisel praktikal ravimitega seotud tegevused ühtivad hästi.	☐	☐	☐	☐	☐
11.14 E-ravimpassi kasutamine on kliinilises praktikas toetanud minu ravimite alast õpet.	☐	☐	☐	☐	☐

C Ravimite alase pädevuse hindamine

Käesolevas osas hinnatakse üliõpilase farmakoloogia ja ravimite manustamisega seotud pädevust - kontrollitakse baasteadmisi, ravimite annuste arvutamise oskust ning palutakse lahendada lühikesi situatsioonülesandeid. Vali õige vastus või väide. Valikvastustega küsimustel on ainult üks õige vastus.

Ravimite käitlemisega ja manustamisega seonduv seadusandlus ja enamkasutatavad lühendid

12. Geneeriline ravim on

- originaalravimiga alati identseid abiaineid sisaldav ravim
- originaalravimiga alati sama toimeainet sisaldav ravim
- ravimvorm
- ei tea

13. Farmakoteraapia järelvalve eest vastutav valitsusasutus on

- tervishoiuasutus
- Eesti Haigekassa
- Ravimamet
- ei tea

14. Vastavalt seaduses sätestatule on õel lubatud

- muuta patsiendile arsti poolt määratud ravimvormi
- muuta patsiendile arsti poolt määratud ravimi annust
- juhendada käsimüügiravimite manustamist
- ei tea

15. Lühend s.c. tähendab ravimi

- nahasisest manustamist
- lihasesisest manustamist
- nahaalust manustamist
- ei tea

16. Ravimi pakendil on kirjas lühendid i/v, i/o, i/t. Milline ravimi manustamise viisi tuleks valid?

- Ravimit võib manustada spinaalkanalisse.
- Ravimit võib manustada subkutaanselt.
- Ravimit võib manustada intramuskulaarselt.
- Ma ei tea.

Farmakoloogia

17. Ravimi tolerantsus tähendab

- ravimi toime nõrgenemist korduval manustamisel
- ravimi kuhjumist organismis

- ravimi toime tugevnemist korduval manustamisel
- ei tea

18. Farmakokineetiline koostoime on

- ravimi, toitaine ja/või toidulisandi vaheline interaktsioon, mille tulemusel ravimi toime alati tugevneb
- ravimi, toitaine ja/või toidulisandi vaheline interaktsioon, mis leiab aset ravimi imendumisel, jaotumisel, metabolismil ja/või eliminatsioonil
- ravimi, toitaine ja/või toidulisandi vaheline interaktsioon, mis leiab aset ravimi seostumisel retseptorite, ensüümide ja ionkanalitega
- ei tea

19. Agonist on

- ravim, mis seostub retseptoriga ja avaldab retseptoril endogeensele bioloogiliselt aktiivsele ainele sarnast toimet
- ravim, mis seostub retseptoriga ja takistab agonisti toimet
- ravim, mis seostub retseptoriga ja takistab agonisti toimet, kuid ei avalda ise otsest toimet retseptorile
- ei tea

20. Ravimite peamiseks imendumise kohaks p/o manustamisel on

- peensool
- magu
- jämesool
- ei tea

21. Lähtuvalt ravimvormist imendub raviaine kõige kiiremini p/o manustamisel

- tahke ainena
- suspensioonina
- vesilahusena
- ei tea

22. Poolitusjoon tabletil tähendab, et

- tabletti saab alati jaotada osadeks
- tabletti saab alati jaotada osadeks ja doosideks
- tabletti võib alati purustada
- ei tea

23. Infusioonkontsentraati

- tohib manustada boolussüstena
- lahustatakse alati enne manustamist
- võib manustada koos veretoodetega
- ei tea

24. Raviaine avaldab toimet kõige kiiremini

- s/c manustamisel
- p/o vesilahuse manustamisel
- bukaalsel manustamisel
- ei tea

25. Z-kujuline lihasesisene injektsioon

- tagab õige süstimiskoha
- vähendab ravimi tagasiliikumist nahaalusesse koesse
- väldib nõela liikumist veeni
- ei tea

26. Gastroresistentseid tablette

- võetakse üldjuhul enne sööki
- võetakse koos toiduga maoärrituse vältimiseks

- võib neelamise hõlbustamiseks purustada
- ei tea

Ravimdooside arvutused

27. Arst on patsiendile määranud 60 mg diklofenakki i/m. Osakonnas on diklofenaki lahus kontsentratsiooniga 25 mg/ml. Mitu milliliitrit raviaine lahust tuleb patsiendile manustada?

- 0,2 ml
- 2,4 ml
- 24 ml
- ei tea

28. Arst on patsiendile määranud 400 µg buprenorfiini iga 6 tunni järel. Osakonnas on 0,2 mg sublingvaalsed tabletid. Mitu sublingvaalset tabletti tuleb patsiendile manustada ühel päeval?

- 8 sublingvaalset tabletti
- 4 sublingvaalset tabletti
- 6 sublingvaalset tabletti
- ei tea

29. Patsiendile manustatakse infusiooni, mis sisaldab 50 mg morfiini 100 ml 0,9% soolalahuses. Tilga kiirus on 4,0 ml/h. Infusiooniga alustati hommikul kell kuus. Perifeerne kanüül lõpetas korrektse toimimise kell 13.00. Mitu milligrammi morfiini oli patsient kella 13-ks saanud?

- 24 mg
- 2 mg
- 14 mg
- ei tea

30. Arst on patsiendile määranud 1000 ml 0,9% NaCl infusiooni 8 tunni jooksul. Mis on infusioonikiirus (ml/h)?

- 250 ml/h
- 100 ml/h

- 125 ml/h
- ei tea

31. Arst on patsiendile määranud suuhaavandite ravi. Osakonnas on 0,2% suuloputuskontsentraat. Ravimi omaduste kokkuvõttes on kirjas, et raviaine lahuse valmistamiseks tuleb võtta 5 ml kontsentraati ja lahustada see 5 ml steriilses vees. Millise kontsentratsiooniga (%) lahus tuleb valmistada?

- 0,1%
- 1%
- 10%
- ei tea

Situatsiooniülesanded

32. Patsient on kodus kukkunud ja saadetakse EMOsse. Meespatsiendil on intratserebraalse hemorraagia sümptomid – meeltesegadus, peavalu, iiveldus ja ärevus. Millist lahust järgnevatest infusioonilahustest tuleb vältida või manustada ettevaatlikult?

- Glükoos 5%
- NaCl 0,9%
- Ringer- laktaatlahus (Ringer-Acetat)
- ei tea

33. Toimub koduvisiit eaka naispatsiendi juurde, kellel on diagnoositud kodade virvendusarütmia. Arst on raviks määranud varfariini. Mis on optimaalne INR väärtus antud patsiendil?

- üle 3,00
- 2,00–3,00
- alla 2,00
- ei tea

34. Pereõele helistab meespatsient, kellel on varasemalt diagnoositud maksapuudulikkus. Patsient kaebab valu alaseljas. Arsti visiidile pääseb patsient alles kahe nädala pärast. Patsient vajab pereõe nõuannet valuvaigistite kasutamise osas. Millist valuvaigistit ei tohiks pereõde

patsiendile soovitada?

- ibuprofeen
- oksükodoon
- paratsetamool
- ei tea

35. Pereõde läheb koduvisiiti 84-aastase meespatsiendi juurde, kellel on varasemalt diagnoositud krooniline kardiovaskulaarsüsteemi haigus. Anamneesi kogudes selgub, et patsient on unustanud võtta hommikused ravimid (pikatoimeline nitraat ja diureetikum). Mida pereõde peaks soovitama patsiendil teha hommikuste võtmata jäänud ravimitega?

- soovitab võtta järgmisel hommikul topeltdoosi
- soovitab hommikul manustamata jäänud ravimeid õhtul mitte võtta
- soovitab võtta ainult diureetikumi enne magamaminekut
- ei tea

36. Naispatsient helistab pereõele ja küsib nõuannet arsti poolt määratud antibiootikumide ja alkoholi koos kasutamise kohta. Milline järgnevatest väidetest on õige?

- alkoholi tarvitamine ravikuuri ajal on keelatud
- mõõdukas koguses alkoholi tarvitamine on lubatud
- alkoholi tarvitamise ajal võib patsient ajutiselt ravikuuri katkestada
- ei tea

37. Piloteerisin kliinilise praktika ajal Farmakoloogia ja ravimite manustamise praktikapäevikut

- Jah
- Ei